„B" TÉTELSOR
IFJÚSÁGI KÖZÖSSÉGSZERVEZÉS SZAKIRÁNY TÉTELEI
2024/2025-ös tanévtől

	A tétel címe	Kulcsszavak	Ajánlott szakirodalom és felhasználható források[1]
1.	**Az ifjúsági munka hazai története, a szakma kialakulása**	ifjúságsegítés, ifjúsági munka tradíciói, az ifjúsági munka intézményi hátterei, ifjúsági munka fogalma	• Griet Verschelden, Filip Coussée, Tineke Van de Walle, Howard Williamson: Az európai ifjúsági munka története és jelentősége a mai ifjúságpolitikában. In: Nagy Ádám- Oross Dániel (szerk.): Ifjúságügy - szöveggyűjtemény, III. Neumann János Egyetem – Iuvenis Ifjúságszakmai Műhely, UISZ Alapítvány, 2017, http://real.mtak.hu/83491/1/SZGY3_WEB_u.pdf • Nagy Ádám, Bán Dóra, Folmeg Balázs, Scmidht Richárd: Ifjúsági esélyek, ifjúságpolitika in. Ferge Zsuzsa (szerk.): Magyar társadalom- és szociálpolitika 1990-2015, Osiris Kiadó, Budapest, 2017. • Oross Dániel: A magyar ifjúságpolitika „folyamatos megszakítottságának" története. In *Ifjúságügy-szöveggyűjtemény*. Budapest: UISZ Alapítvány, 257–278. • Tóbiás, László: Szakmai életutak az ifjúsági munkában – Bevezetés: ifjúsági munka a rendszerváltás előtt és után. *Párbeszéd: Szociális Munka folyóirat*, 6(1), 2019. https://doi.org/10.29376/parbeszed/2019/1/8 • Európa Tanács (2020): Ifjúsági munka alapok. https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/90268416/Youth+Work+Essentials-HUN.pdf/268bf4fc-41b3-8711-5f02-3d6d321ede72?t=1631091265000 • Fazekas Anna - Gulyás Barnabás (2023): *Foglalkozol ifjúsági munkával? Kutatás az ifjúsági munkát végző szakemberek és önkéntesek körében*. GYIÖT, Budapest, https://gyiot.hu/wp-content/uploads/2023/12/Kutatasi_jelentes_2023_GYIOT_doi.pdf
2.	**Az ifjúsági munka elméleti keretei**	ifjúságszociológia, ágencia, ifjúsági korosztály – generáció, ifjúsági korszakváltás	• Déri András – Szabó Andrea: Generációs kihívás a poszt-Covid időszakban. Szociológiai Szemle. 2021/4. https://doi.org/10.51624/SzocSzemle.2021.4.1 • Council of Europe Recommendation on Youth Work https://rm.coe.int/1680717e78 elérhető: Az ifjúsági munka alapjai kiadványban. • Szanyi F. Eleonóra: Nemzetközi diskurzusok az ifjúságkutatásban. In: Székely Levente (szerk.): Magyar fiatalok a Kárpát-medencében. Magyar Ifjúság Kutatás 2016. Enigma 2021, Budapest, 2018. • https://www.researchgate.net/profile/Eleonora-Szanyi-F/publication/328610670_Iskolapadbol_a_munkaeropiacra_-_magyar_fiatalok_karrierpalyaszakaszainak_elemzese/links/5c04feb2a6fdcc

			74c846b788/Iskolapadbol-a-munkaeropiacra-magyar-fiatalok-karrierpalyaszakaszainak-elemzese.pdf • Székely Levente: A járvány nemzedéke - magyar fiatalok a koronavírus-járvány idején. In: Székely Levente (szerk.): Magyar fiatalok a koronavírus-járvány idején - tanulmánykötet a Magyar Ifjúság Kutatás 2020 eredményeiről. Enigma, Budapest, 2021. https://www.academia.edu/70868030/Magyar_fiatalok_a_koronav%C3%ADrus_j%C3%A1rv%C3%A1ny_idej%C3%A9n_Tanulm%C3%A1nyk%C3%B6tet_a_Magyar_Ifj%C3%BAs%C3%A1g_Kutat%C3%A1s_2020_eredm%C3%A9nyeir%C5%91l • Gábor Kálmán (2004): Globalizáció és ifjúsági korszakváltás. In: Gábor Kálmán –. Jancsák Csaba (szerk.): Ifjúsági korszakváltás. Ifjúság az új évezredben.. Belvedere, Szeged, 2004. • http://real.mtak.hu/80058/1/kiadoi_honlaprol___Jancsak_Csaba___Ifjusagi_korszakvaltas_u.pdf Ajánlott: • Karl Mannheim: A nemzedéki probléma. In. Nagy Ádám - Oross Dániel: Ifjúságügy- Szöveggyűjtemény II. ÚISZ, Budapest. • https://mek.oszk.hu/18600/18645/pdf/18645_2.pdf • Trudi Cooper: Defining Youth Work: exploring the boundaries, continuity and diversity of youth work practice. In. Alldred et al. The SAGE Handbook of youth work practice. SAGE, London, 2018.
3.	**A települési ifjúsági munka elmélete és gyakorlata. Egy választott település helyi ifjúsági munkájának bemutatása.**	2011. évi CLXXXIX. tv. a helyi önkormányzatokról, ifjúsági stratégia/koncepció, ifjúsági referens	• Nagy Ádám et al.: Ifjúságügy. ISZT Alapítvány. Enigma 2001 Kiadó, Székesfehérvár 2014. (A modul: I, II, III. fejezetek, C modul: I. fejezet) • Wootsch Péter (szerk.) Otthonosan itthon- Települési ifjúsági munka- az otthonosság • megközelítései, MOISZ, Budapest, 2009. (3. fejezet) • Déri András- Gulyás Barnabás: Települési ifjúsági munka: realitások és lehetőségek. in: n: Kovács, Teréz; Molnár, Gergely (szerk.) Fiatalok a Kárpát-medencében a 21. század elején Budapest, Magyarország: Nemzetstratégiai Kutatóintézet, 2019. • A Helyi ifjúsági munka Európai Kartája • https://europegoeslocal.eu/wp-content/uploads/2022/05/20210315-egl-charter_HU.pdf • Gulyás Barnabás (szerk): Helyben hogyan? A települési ifjúsági munka gyakorlati kiindulópontjai. GYIÖT, 2017. • https://gyiot.hu/wp-content/uploads/2020/10/hegyben_hogyan.pdf

4.	**Egy választott ifjúsági szolgáltatás bemutatása**	felkereső ifjúsági munka, ifjúsági információs és tanácsadó munka, ifjúsági közösségfejlesztés, virtuális ifjúsági munka, kortárssegítés	• Nagy Ádám, Székely Levente, Flach Richárd (2019): Gondolatok az e-ifjúsági munkáról. Erdélyi Társadalom, 17(2), 2019. https://erdelyitarsadalom.ro/files/et35/et-bbu-35-07.pdf • Elek Tímea (szerk.): 25 év Jelentés az ifjúsáügyről, Iuvenis Ifjúságszakmai műhely, ISZET, Budapest, 2016. • Márton-Veres Judit Inez: Ha a hegy nem megy... A felkereső ifjúsági információs munka, FSZH, MOISZ, Budapest, 2010. • Szabó Enikő-Szabó Andrea: Kortárssegítés a gyakorlatban. ERIFA, Budapest, 2022. https://unp.hu/hir_docs/333_kortarssegites_2022.pdf Ajánlott • https://eurodesk.hu/public/publications/youth-participationyouthinfoen_2022-12-16_09_35_36.pdf • Daisy Ritchie - Jon Ord (2016): The experience of open access youth work: the voice of young people. Journal of Youth Studies. https://doi.org/10.1080/13676261.2016.1212162
5.	**Ifjúsági munka és társszakmák kapcsolata**	ifjúságügy, társszakmák, narratív technikák, szociálpedagógia, szociálpolitika, kritikai pedagógia	• Nagy Ádám et al.: Ifjúságügy. ISZT Alapítvány. Enigma 2001 Kiadó, Székesfehérvár, 2014. (A modul: I, II, III. fejezetek, C modul: I. fejezet) • Nagy Ádám- Oross Dániel: Az ifjúságügy értelmezése in.: Esély 2016/6 • Fehér Boróka: A narratív segítő beszélgetés. Esély 2010/3 • Krémer Balázs: Bevezetés a szociálpolitikába. Napvilág Kiadó,. Budapest 2009. https://www.academia.edu/18741577/Bevezet%C3%A9s_a_szoci%C3%A1lpolitik%C3%A1ba_k%C3%B6nyv • Nagy, Ádám: *Ifjúsági munka: a XXI. század szociálpedagógiája.* In: Szociálpedagógia a XXI. században. Pallasz Athéné Egyetem, Kecskemét, 2017. • Udvarhelyi Éva Tessza (szerk.): A felszabadítás pedagógiája - A kritikai pedagógia elmélete és gyakorlata. Közélet Iskolája, Budapest, 2022. https://kozeletiskolaja.hu/wp-content/uploads/2023/01/KIA-kritped-online-1.pdf (az I. rész szövegei) • Paulo Freire: Az elnyomottak pedagógiája. Fordulat 28. évf. 2021/1. http://fordulat.net/pdf/28/FORDULAT28_FREIRE.pdf Ajánlott • Michael Whelan - Helmut Steinkeller (2018): Critical street work: The politics of working (in) outside institutions. In.: Alldred et al. The SAGE Handbook of youth work practice. SAGE. London. 2018.

6.	**Nemformális tanulási módszerek az ifjúsági munkában**	formális-informális-nemformális tanulás, élménypedagógia, tapasztalati tanulás, nemformális és informális tanulási eredmények elismertetése, Youthpass	• Gavan Titley, Wootsch Péter: T-kit 6.: Amit a képzésről tudni kell. Európa Tanács, Strasbourg, 2002. (javasolt a frissített, angol nyelvű kiadás áttekintése is: https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/128207003/T-KIT-6-023322-GBR.pdf/5f9a09c0-e69c-93b2-0fd5-fe9fa6f421f3?t=1656074416000) • Nagy Ádám-Antal Ágnes- Holczer Mónika: Ifjúságügy- Módszertár, ISZT Alapítvány-Excenter Kutatóközpont. • Rudas János Delfi örökösei. Önismereti csoportok- elmélet, módszer, gyakorlat. Lélekben Otthon Kiadó, Budapest, 2007. • Youthpass honlap, és releváns kiadványok www.youthpass.eu • Képzők Könyve. Európa Tanács, 2006. https://rm.coe.int/2006-education-pack-hu/1680a174e4 Ajánlott: • Manual for facilitators in non-formal education. Európa Tanács. https://rm.coe.int/16807023d1 • Norqvist, L., Leffler, E. Learning in non-formal education: Is it "youthful" for youth in action?. *Int Rev Educ* 63, 235–256 (2017) https://link.springer.com/article/10.1007/s11159-017-9631-8 • Gulyás, B., & Déri, A. (2022). Locating the position of non-formal learning: theory and practice. *Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat, 10*(2–3), 47–62. https://doi.org/10.31074/gyntf.2022.2.47.62
7.	**Ifjúságkutatás technikái és sajátosságai**	szükségletfelmérés, igényfelmérés, közösségi felmérés, ifjúsági stratégia, helyi ifjúságpolitika	• Berényi Eszter: Indikátorképzés lehetőségei az ifjúsági területen. In: Bauer-Szabó (szerk, 2011): Arctalan nemzedék. NCSSZI, Budapest, 2011. https://barankovics.hu/_f/honlapra/arctalan-nemzedek-1.pdf • Héra Gábor – Ligeti György: Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába. Osiris. Bp., 2005. • Nagy Ádám, Bodor Tamás, Domokos Tamás, Schád László (szerk).: Ifjúságügy. ISZT Alapítvány. Enigma 2001 Kiadó, Székesfehérvár, 2014. C/III-IV. • Szabó Ákos: Adalékok a gyerekkutatások módszertanához. In: Kapocs 2011/4..http://www.ncsszi.hu/download.php?file_id=1023 • Sántha Kálmán: Létezik-e hipotézis a kvalitatív kutatásban? Új Pedagógiai Szemle, 2006/11. http://folyoiratok.ofi.hu/uj-pedagogiai-szemle/letezik-e-hipotezis-a-kvalitativ-kutatasban

8.	**Fiatalok Magyarországon és Európában**	ifjúságszociológia, statisztika, jogszabályok és stratégiai keretek	• Bíró - Nagy András - Szabó Andrea: Magyar fiatalok 2021. Elégedettség, polarizáció, EU-pártiság. FES kiadvány. https://library.fes.de/pdf-files/bueros/budapest/18607.pdf • Domokos Tamás, Kántor Zoltán, Pillók Péter, Székely Levente: Magyar Fiatalok 2020 – Kérdések és válaszok - Fiatalokról, fiataloktól. Erzsébet Ifjúsági Alap Nonprofit Kft, Budapest, 2021. https://tarsadalomkutato.hu/wp-content/uploads/2021/07/magyar_ifjusag_2020_web-v%C3%9Ag.pdf • Nagy Ádám (szerk.): A lábjegyzeten is túl – magyar ifjúságkutatás 2020. Excenter kutatóközpont, Budapest, 2022. https://mek.oszk.hu/23200/23269/23269.pdf • Székely Levente (szerk.): Magyar fiatalok a Kárpát-medencében – Magyar Ifjúság Kutatás 2016. Kutatópont, Budapest, 2018. https://web.archive.org/web/20200209011920/https://kutatopont.hu/files/2018/07/magyarfiatalok.pdf • Székely Levente (szerk.): Magyar fiatalok a koronavírus-járvány idején - tanulmánykötet a Magyar Ifjúság Kutatás 2020 eredményeiről. Enigma, Budapest, 2021. https://www.academia.edu/70868030/Magyar_fiatalok_a_koronav%C3%ADrus_j%C3%A1rv%C3%A1ny_idej%C3%A9n_Tanulm%C3%A1nyk%C3%B6tet_a_Magyar_Ifj%C3%BAs%C3%A1g_Kutat%C3%A1s_2020_eredm%C3%A9nyeir%C5%91l • 88/2009. (X. 29.) OGY határozat a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról. https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a09h0088.OGY • Európai Parlament (2021): Ifjúságügy. https://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/hu/FTU_3.6.5.pdf • Az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről: A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2018:456:FULL&from=HU Ajánlott: • Harring et al. Youth Study. Personal optimism, national pessimism, Trust in Europe. FES. 2023. https://library.fes.de/pdf-files/international/20050.pdf?fbclid=IwAR13rvYlSwSUQYK1iifzwkWZudHYXZCIViCO0AuNjUunLe9fSELXyxoyn2U • Ifjúság'23 Jelentés az ifjúságügyről. https://ifjusagkutatointezet.hu/kiadvany/ifjusag-2023-jelentes-az-ifjusagugyrol

9.	**Ifjúsági részvétel**	ifjúsági részvétel, ifjúsági párbeszéd, fiatalok, döntéshozók, érdekképviselet	• Antal Ágnes és mtsai. Legyen kéznél. GYIÖT. 2014. (I. és IV. fejezet) https://gyiot.hu/wp-content/uploads/2017/11/Legyen_keznel_belso.pdf • Bánzsegi Zsuzsa: Fiatalok társadalmi részvétele, Mobilitás. 2009. https://unp.hu/hir_docs/188_fiatalok_tarsadalmi_reszvetele.pdf • EU ifjúsági párbeszéd https://youth.europa.eu/eu-youth-dialogue_hu • Gulyás Barnabás (szerk.): Helyben hogyan GYIÖT, 2017. III. és IV. fejezet https://gyiot.hu/wp-content/uploads/2020/10/hegyben_hogyan.pdf • Flash Eurobarometer 478, Hogyan építünk egy erősebb, egységesebb Európát? A fiatalok véleménye. 2019. https://europa.eu/eurobarometer/api/deliverable/download/file?deliverableId=68917 • Muxel A. (2018). Ifjúság és a politika: egy új állampolgári modell a fejlett demokráciákban. In. Nagy, Á. & Oross, D.(szerk.), IFJÚSÁGÜGY - SZÖVEGGYŰJTEMÉNY IV. Ajánlott • https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-4089/20200929_ParticipationStrategy_Online_Final_02.pdf
10.	**Ifjúsági munka nemzetközi kontextusa, projektmenedzsment az ifjúsági munkában**	európai ifjúságpolitikai folyamatok, minőségi ifjúsági munka, EU-s ifjúsági programok, nemzetközi mobilitás és önkéntesség, Európai Unió, Európa Tanács (CoE)	• Európai Parlament Ifjúságügy Ismertető/Factsheet https://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/hu/FTU_3.6.5.pdf • Az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás az ifjúságpolitika terén folytatott európai együttműködés keretéről: A 2019 és 2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúsági stratégia.____https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2018:456:FULL&from=HU • Európai Ifjúsági Portál https://youth.europa.eu/home_hu • Erasmus+ Ifjúság https://erasmus-plus.ec.europa.eu/hu https://eu-ifjusag.hu/ • Európai Szolidaritási Testület https://youth.europa.eu/solidarity_hu • Discover EU https://youth.europa.eu/discovereu_hu • Eurodesk https://eurodesk.hu/ • Az Európai Bizottság és az Európa Tanács közötti partnerség az ifjúságpolitika területén https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership • Európa Tanács Ifjúságügy https://www.coe.int/en/web/youth • Peter Hobbs: Projektmenedzsment. Scolar kiadó, 200 • YouthWiki https://eplusifjusag.hu/hu/article/show/237/eu_youth_wiki_egy_online_kisok

			os_az_ifjusagpolitikak_minosegenek_javitasaert és https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki Ajánlott: • Boros László: Az EU intézményi és döntéshozatali rendszere, ELTE TÁTK. 2012. https://www.eltereader.hu/media/2014/04/AZ_EU_intezmenyi_es_donteshozatali_rendszere.pdf • Manfred Zentner- John Ord: European Youth Work Policy Context. in. John Ord et al. in. The impact of youth work in Europe. HUMAK, 2018. https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2018/09/The-Impact-Of-Youth-Work.pdf • Anne Dussap - Peter Merry: T-Kit 3. Projektmenedzsment. Mobilitás, Budapest. 2003. https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261212/tkit3_hungarian.pdf/aa741ed4-f227-430e-a385-e1be0ead7a59?t=1377269605000 • EU- ifjúság weboldal: www.eu-ifjusag.hu • Arapovics Mária (szerk.): A közösségfejlesztés és a kulturális közösségfejlesztés gyakorlata. Módszertani útmutató, gyakorlati kézikönyv. SZMN-OSZK-NMI, 2019. https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/K%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9gfejleszt%C3%A9s_crop_webre-1.pdf • Vercseg Ilona: Közösség és részvétel. A közösségfejlesztés és közösségi munka gyakorlatának elmélete. Parola füzetek, BUdapest. 2020. https://kofe.hu/parola/wp-content/uploads/Parola_Fuzetek/2020%20-%20K%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9g%20%C3%A9s%20r%C3%A9szv%C3%A9tel_m%C3%A1sodik_kiad%C3%A1s_2020_PAROLA.pdf • Vercseg Ilona: Közösségelmélet. Parola Füzetek. Budapest, 2018. https://kofe.hu/parola/wp-content/uploads/Parola_Fuzetek/2018%20-%20Vercseg%20Ilona%20-%20Kozossegelmelet.pdf • Kovács Edit: Közösségfejlesztői szerepfelfogások és munkamódok közösségeket érintő radikális mértékű változásokban. Parola Füzetek. Budapest 2017.https://kofe.hu/parola/wp-content/uploads/Parola_Fuzetek/2017%20-%20KovacsEdit%20-%20Kozossegfejlesztoi%20szerepfelfogasok.pdf • Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába, Osiris kiadó, Budapest.

			• Éber Márk Áron: Melyik kettő? Miért kettős?1 A magyar szociológia kettőstársadalomelméleteinek hasznáról és káráról. Szociológiai Szemle, 2011/3 https://szociologia.hu/dynamic/01_ebermark.pdf • Reisinger Adrienn: Részvételi demokrácia és társadalmi részvétel- elméleti megközelítések. Civil Szemle., 2009. http://www.civilszemle.hu/wp-content/uploads/2020/02/21_Civil_Szemle_2009_4_web.pdf Ajánlott: • Anthony P. Cohen (1985): The symbolic construction of communities, London, Routledge. • Francis Fukuyama (2022): A bizalom. Európa Kiadó, Budapest.

Budapest, 2025.

---

[1] Az irodalomjegyzék ajánlás. A tételekhez a hallgató más / további irodalmakat is felhasználhat, pl. a képzés során az oktatóktól elektronikusan kapott tanulmányokat. Az irodalomjegyzékben szereplő internetes hivatkozások a 2020 február 4- i állapotot tükrözik.